

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City

Виходить тричі на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

PIK IX.

Ч. 10 (906).

СУБОТА, 22. СІЧНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 22nd, 1927.

No. 10 (906).

VOL. IX.

ЗБУНТОВАНИ ІНДІЯНИ ГОТОВІ ПІДДАТИСЯ ВІЙСЬКОВИ УРЯДУ.

Мексиканський уряд каже, що не прийме пропозиції Індій, бо вони оточені військом і будуть полонені.

МІСТО МЕКСИКО, 20. січня. — Індійське плем'я Які, що було повстало проти уряду, завдало готові піддатися урядовому війську і разом з ним бити повстанців, бувших своїх союзників. Ця пропозиція Індій була переслана через генерала Оубрегана, який є тепер у стейті Сонора. Індійці заявляють про свій патріотизм до Мексика й кажуть, що були обманені Адольфом Де Ля Гуертою, про-

відником мексиканських контр-революціонерів, який перебуває у Злуч. Державах і звідти фінансує повстанчий рух. Однак уряд Калеса заявив, що не прийме пропозиції Індій. Племе Які є цілком оточене федеральним військом і незадовго буде в полоні. Загально боротьба у збунтованих провінціях продовжується. В різних частях країни військо розбиває повстанців і бандітів, при чому бувають убиті й ранені.

УРЯД АНГЛІЇ РІШИВ ВИСЛАТИ ТЕНКИ ТА АЕРОПЛАНИ ДО ХІНИ.

Бритійська адміраліяція забирає кораблі компанії для перевозу армії до Хіни; 1,000 моряків готові до від'їзду.

ЛОНДОН, 19. січня. — Оповіщено сьогодні, що британський уряд рішив вислати тенки й аероплани до Хіни. Адміраліяція зачартерувала два кораблі для перевозу моряків і засобів до Хіни. Кораблі мають відплисти — один 26. січня, а другий 29. січня. Адміраліяція поробила також заходи, щоб дістати інші кораблі на випадок потреби. Це означає, що британські збройні сили, призначені для можливої війни в Хіні, будуть числитися тисячі людей, а не сот-

ки. 57 британських військових кораблів вже є на хінських водах. Тисячі моряків мають приказ бути готовими до негайного від'їзду до Хіни. Уважають, що вони відпливуть на двох зачартерованих кораблях. ЛІВЕРПУЛ, Англія, 20. січня. — На інструкції адміраліяції, пасажирський корабель "Мегантік", що належить до Гвайт Стар Лайн, пригтовляється для перевозу війська до Хіни.

НА ХІНСЬКИХ ВОДАХ Є БІЛЬШЕ ЯК 100 ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

ЛОНДОН, 19. січня. — На хінських водах є тепер більше як 100 військових кораблів Великої Британії, Злучених Держав, Японії, Франції й інших держав. Крім цього Велика Британія приготувала більше кораблів до висилки. ГОНГ КОНГ, Хіна, 20. січня. — Делегати з Макао кажуть, що португальський кружляк "Републіка" є в дорозі до Гонг Конгу, звідки відпливе до Шангаю для охорони тамошньої португальської оселі. Португальська каноніра "Патрія" має приказ відплисти до Кантону. ЛОНДОН, 20. січня. — Делегати з Мадриду каже, що еспан-

ський уряд рішив вислати негайно до Шангаю кружляк "Дон-Блаз-Лезо" для охорони тамошніх 20 еспанських підданних і еспанських місій у Хіні взагалі. СТРАП КІНСЬКИХ СЛУГ У СТОЛИЦІ ГОНАНУ. ПЕКІН, 20. січня. — Делегати з міста Чанша, столиці провінції Гонан, повідомляють, що всі хінські слуги, які служили у Британії, є вже тиждень на страйку й британські офіси стоять закриті. Німецькі мешканці носять відзнаки на рукавах, щоб відрізнити себе й уникнути клопотів.

ДОМАГАННЯ РОБІТНИКІВ У ГАНКОВІ.

ЛОНДОН, 20. січня. — Робітники в Ганкові поставили "драстичні" домагання до британських фірм, включаючи підвищення платні і проценти від зисків. Це останнє домагання сягає від 3 проц. на банкових зисках до 10 проц. на зисках торгівлі бавовною. Робітники зажадали також виплати одночасного ренту й тимчасового оподаткування британських мешканців.

таж. Чужинські оселі збудували барикади. ПРОМОВА БОРОДИНА НА МІТІНГУ В ГАНКОВІ. ГАНКОВ, Хіна, 15. січня. — Вчора відбулося тут масове віче, на якому промовляв Бородин, дорадник Радянського Союзу при кантонському уряді. Він сказав, що створення партії Гоміндан і захоплення нею влади послужить прикладом для всіх поневоленних народів світа в їх визвольній боротьбі. Віче відбулося з нагоди прибуття до Ганкова головного команданта кантонської армії, генерала Чан Кай-Шека.

На українських і білоруських землях під Польщею арештовано 450 людей

СЕРЕД АРЕШТОВАНИХ Є ТРОХ БІЛОРУСЬКИХ ПОСЛІВ. — У САМІЙ ВАРШАВІ АРЕШТОВАНО 150 СТУДЕНТІВ І РОБІТНИКІВ.

БЕРЛІН, 15. січня. — З Варшави повідомляють, що сьогодні вчора польська поліція арештувала на українських і білоруських землях під Польщею около 450 людей. На оправдання цього кроку польський уряд пустив нову казку про комуністичні змови проти нього. В дійсності є це рух українських і білоруських працюючих мас за відривання їхніх земель від Польщі. Серед 450 арештованих є троє білоруських послів: Михайловський, Волошин і Гарскімович(?).

Інша депеша повідомляє з Варшави, що там арештовано 150 студентів і робітників, зарпозрених у комуністичній агітації. Польський уряд каже, що серед арештованих є Антін Ольшеский, який ніби-то прибув з Москви з "великою сумою грошей" для підготовки революції в Польщі. Факт арештування трох соймових послів, чим порушено їх посольську нетикальність, обурив усіх послів польського союму, за винятком ярих підсудків.

ЛІБЕРАЛ ВИЙШОВ ПОСЛОМ У НОВИЙ СКОШІЙ.

АНТИГОНІШІ, Нова Скошія, 19. січня. — Ліберальний кандидат Вільям Доф зівстав вибраний вчора послом домініяльного парламенту в окрузі Антигоніш-Гайсборо більшістю 1,132 голосів. Доповнюючі вибори були спричинені смертю консервативного посла Дж. С. Доглеса, який був вибраний підчас останніх загальних виборів. Доф відніс перемогу над консервативним кандидатом Н. Р. МекАртуром, який є адвокатом у Глейс Бей.

СЕНАТ НЕ РАТИФІКУВАВ ЛЬОЗАНСЬКОЇ УГОДИ.

ВАШІНГТОН, 18. січня. — Сенат голосував сьогодні над ратифікацією Льозанської угоди з Туреччиною, однак договір не був ратифікований, бо за ним не віддано потрібних двох третіх голосів. За ратифікацію було подано 50 голосів, проти 34. Договір був би привернув дипломатичні зносини з Туреччиною і був би скасував, на скільки це відноситься до Злучених Держав, екстра-територіальні права, на підставі яких американських горожан у Туреччині судяться в спеціальних судах, що не підлягають турецькій владі.

НИКАРАГВА НЕ ХОЧЕ "ОПІКИ" ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ, КАЖЕ САКАСА.

Американська блокада так загострена, що для лібералів не допускається медичних і лікарських засобів.

ПУЕРТО КАБЕЗАС, Нікарагва, 20. січня. — Ліберальний президент др. Жуан Б. Сакаса заявив кореспондентові Асоційтед Прес, що Нікарагва потребує й бажає приятного союзу й кооперації зі Злученими Державами, але не може згодитися на "опіку" з порушенням своєї гідності й суверенності.

медичних і лікарських засобів і поживи. Він запротестував також проти того, що Американці заборонили лібералам збирати податки на території, яку вони контролюють.

ЛАТИМЕР ЗНОВУ НАКЛАДАЄ ЦЕНЗУРУ.

ВАШІНГТОН, 14. січня. — Державний секретар Келог заявив, що віцеадмірал Латимер, командант американських збройних сил у Нікарагві, має право встановити цензуру, де лише вважає за потрібне це зробити. Ця заява була зложена з приводу звідомлень, що в портах Нікарагви знову наложено цензуру. Адмірал Латимер не повідомив однак державний департамент про відновлення цензури в Нікарагві.

БОМБА УШКОДИЛА ІТАЛІЙСЬКИЙ КОНСУЛЯТ.

НЬЮ ЙОРК, 17. січня. — Перед італійським консульством у Нью Йорку вибухла сьогодні бомба, яка ушкодила консуляту й два інші будинки. Невдовзі після експлозії поліція арештувала двох малярів, Меєра Сміта й Аубіна Таєра, під закладом, що вони підложили бомбу. Поліція каже, що підложення бомби було спричинене ненавистю до Муссоліні за його становище до робітництва, а спеціально до малярів.

СЕНАТОР ГЕФЛИН КРИТИКУЄ В СЕНАТІ РИЦАРІВ КОЛЮМБА.

ВАШІНГТОН, 15. січня. — Сенатор Гефлін з Алабами виступив вчора в сенаті з різкою промовою проти Рицарів Колумба. Він сказав, що ця католицька організація нацьковує публичну опінію проти Мексика й буде відповідальна, якщо теперішня криза доведе до збройного конфлікту з Мексиком. Далше Гефлін заявив, що Рицарі Колумба на своєму останньому з'їзді в Філадельфії домагалися війни з Мексиком і тепер збирають мільон доларів на воєнну пропаганду. Ця організація вже боді просила Куліджа й його уряд покінчити якимсь способом з тою "ганьбою, що Калес наліє католицькій церкві в Мексикі". Сенатор Ла Фолет (молодий) висміяв "аргументи" Келого про "більшовицьку діяльність" в Мексикі. Він сказав, що вони виссані з пальця,

та назвав заяву Келого "мізерною, видуманою і смішною пропагандою". Келог свідомо розпочав кампанію дискредитації мексиканського уряду, щоб таким чином оправдати інтервенцію американських військ у Нікарагві. Він не навів ні одного слова доказу, що Мексико є під впливом Радянського Союзу. В конгресі виступив з промовою демократичний конгресмен Мур з Вірджинії. Він вніс резолюцію, в якій називає великим злочинним спробу американського уряду насильством поалагоджувати непорозуміння в центральній Америці.

НА ЧОРНІМ МОРІ ЗНОВУ ЗАТОНУЛИ КОРАБЛІ.

БЕРЛІН, 20. січня. — З Букарешту одержано звідомлення, що підчас страшної бурі на Чорному морі затонули два турецькі кораблі й на одному з них втратило життя 16 членів залоги, а на другому всі потопилися.

В МОРСЬКІЙ БУРІ ВТОПИЛОСЯ 15 РИБАКІВ.

МАДРИД, Іспанія, 19. січня. — Підчас гурагану коло бережжя Кадізу втопилося вчора 15 рибаків. Буря розбила такий корабель "Гаймар", що пливав між портами Більбоа й Кадізом, однак ніхто з пасажирів не потерпів.

ЖЕРТВИ ІНФЛЮЕНЦІ У ВЕЛІКІЙ БРИТАНІЇ.

ЛОНДОН, 19. січня. — Статистика міністерства здоровля виказує, що протягом тижня, який скінчився 15. січня, в Англії й Валії померло на інфлюенцу 326 осіб. В самому Лондоні померло 137 осіб.

ВОРОШИЛОВ ПРО НЕБЕЗПЕКУ ВІЙНИ ДЛЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

Народний комісар військових справ каже, що сусідні держави, піддержувані Англією, готуються напасти на Радянський Союз.

МОСКВА, 15. січня. — Клим Ворошилов, народний комісар військових справ, говорив вчора на конференції Комуністичної Партії Московського округу про безпеку війни. У своїй промові він сказав, що Радянський Союз мусить приготуватися енергично до можливої війни.

Ворошилов заявив, що Велика Британія продовжує свою антирадянську політику. Вона старается ізолювати Радянський Союз і оточити його самими ворогами. Сусідні країни, як Фінляндія, Естонія, Литва й Польща, збільшили свої армії до мільона людей, а Радянський Союз не тільки не збільшив своєї армії, але ще зменшив її. "Всі оточуючі нас країни, піддержувані Англією, енергично приготувалися напасти на нас", сказав Ворошилов. "Ми мусимо зміцарити все наше населення, особливо робітничу класу, й мусимо повести активну кампанію в наших газетах, щоб притримати нарід до боротьби". Промова Ворошилова була доповнена й висненам вказівку уряду до військової реєстрації. В четвер відбувався реєстрація всіх спосібних чоловіків ричників 1893 до 1903 для можливої військової служби. Вчора скасовано останки політичного контролю над Червоною армією, а іменю політичних комісарів, які були приділені до військових командантів для контролювання політичних настроїв і поглядів офіцерів та солдатів.

Н. БУХАРІН КАЖЕ, ЩО ВІЙНИ МОЖНА СПОДІВАТИСЯ НА ВЕСНІ.

МОСКВА, 14. січня. — Ніколай Бухарін, голова Виконавчого Комітету Комінтерна, виступив на Московській окржній конференції Комуністичної Партії промову, в якій сказав, що світова революція йде повільними але певними кроками.

На його думку, війни можна сподіватися на весну. Він закликав нарід Радянського Союзу бути напоготові, не дивлячись на мирну політику радянського уряду. Заперечуючи вістки про ввіз німецькою компанією Юнкер військової амуніції в Радян-

ЩО КОШТУЄ ФРАНЦІЮ ВІЙНА З РІФАМІ.

ПАРИЖ. — Офіційний звіт виказує, що мароканська війна коштувала Франції 1,157,000,000 франків і 6,000 в убитих і ранених.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПАРТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОСКОВСЬКОГО ОКРУГА.

МОСКВА, 14. січня. — Даючи доклад про міжнародне положення Радянського Союзу на 15-ій Партійній Конференції Московського округу, Ніколай Бухарін заявив, що Радянському Союзові загрожує війна. Конференція ухвалила резолюцію, в якій є такий уступ:

В буржуазній міжнародній політиці виступають на чолі активні ворожі тенденції. Ряд держав під проводом британського консервативного уряду маніфестують зростаючі тенденції до зривання мирних зносин з Радянським Союзом і розпочаття війни (Польща, Литва, Румунія).

УРЯД КАЖЕ ЗАПЕРЕЧИТИ БРЕХНІ ПРО МЕКСИКО.

МІСТО МЕКСИКО, 15. січня. — Мексиканський уряд поручив своїм консулям заперечити як чисту видумку вістки в американській пресі, що нібито уряд переслідує римо-католицьких політ та безправно їх визнають і вбиває. Уряд стверджує, що ці вістки є неправдиві. Правдою є, що на приказ уряду арештовано досі 30 римо-католицьких політ за підбурювання вірних проти уряду та за участь у протиурядових повстаннях, але їх всіх випущено вже на волю й вони мають лише реєструватися в уряді.

УРЯД КАЖЕ ЗАПЕРЕЧИТИ БРЕХНІ ПРО МЕКСИКО.

МІСТО МЕКСИКО, 15. січня. — Мексиканський уряд поручив своїм консулям заперечити як чисту видумку вістки в американській пресі, що нібито уряд переслідує римо-католицьких політ та безправно їх визнають і вбиває. Уряд стверджує, що ці вістки є неправдиві. Правдою є, що на приказ уряду арештовано досі 30 римо-католицьких політ за підбурювання вірних проти уряду та за участь у протиурядових повстаннях, але їх всіх випущено вже на волю й вони мають лише реєструватися в уряді.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА Й ФАРМЕРСТВА В КАНАДІ.

ВІДЗВА ВОСЬМОГО З'ЇЗДУ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ.

Товариші Робітники й Фармери!

Ми, представники організованого українського робітництва й фармерства, зібралися в днях 17, 18, 19 січня 1927 року у Вінніпегу з цілою Канадою, щоб порадитися над тим, як би то краще попрацювати організаційну й освітню працю серед українських працюючих мас цієї країни.

Ми на цих своїх нарадах підраховували працю Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім за 1926 рік і визначили план праці на 1927 рік та рішили звернутися до вас з цією відозвою. Ми заявляємо, що Восьмий З'їзд ТУРФДім, на який з'їхалося 116 делегатів і делегаток організованого українського робітництва й фармерства провінцій Квебек, Онтаріо, Манітоби, Саскчевану, Альберти й Бритиш Колумбії, увідав в історію не тільки нашої організації, але в історію життя й розвитку всього українського трудового населення Канади як один з найсоціалістичніших з'їздів, що однодушно рішив поглибити й поширити організаційну та культурно-освітню діяльність серед українських працюючих мас.

НАШІ ЗДОБУТКИ В МИНУЛОМУ РОЦІ.

Ми стверджуємо на основі звітів Центрального Виконавчого Комітету, представників Провірок, делегатів і делегаток як робітничих, так фармерських, що в 1926 році наша організація зроста, зміцніла, піднесла урвень знання свого членства, поділилася культурну працю, збільшила свій маюток, поширила й зміцнила свою пресу. Ніякі перешкоди, ні тяжкі обставини не спинили цієї праці.

Наша організація в 1926 році закінчила Вищий Освітній Курс, перший того роду серед українського населення Канади й дала відділам пару десятків вчителів, дрігментів і режисерів. Наша організація збудувала в 1926 році ще одну прекрасну центральну інституцію, яка дає змогу побільшувати нашу пресу й краще працювати всім нашим центральним зарядам, як також збудувала кілька нових будинків на провінції. Наша організація вислала в 1926 році майже стало організаторів, а на заході навіть організаторів, праця яких принесла значну користь всім відділам і товариствам на місцях, а навіть таким, головню фармерським місцевостям, де немає ще ні відділів, ні товариств нашої організації. Наша організація вислала в 1926 році мандолінові оркестри по цілій Канаді, які також зробили велику культурну працю й спопуляризували нашу організацію та її користь праці між населенням Канади. Багато ще дечого корисного зробила наша організація в 1926 році, як от згуртувала в Секцію Молоді поверх 1,500 молоді річного віку, перевела річні освітні курси, спільні читання, навчання неграмотних на місцях, поділилася діточі школи й т. ин.

Не для хвалби ми це говоримо перед вами, товариші й товаришки, але даємо короткий звіт та вказуємо, яку користь працює наша організація для українських працюючих мас та їх дітей.

НАШІ ГОЛОВНІ УХВАЛИ НА 1927 РІК.

Підсумувавши наші здобутки й недостачі, ми рішили йти неметово вперед цим шляхом організаційної й освітньої праці. А що без людей, які мали-б знання й умлі попрацювати працю не можна зробити поступу, Восьмий З'їзд ТУРФДім рішив заснувати в 1927 році Вищий Освітній Курс, на взірць такого, що був в 1925—1926 році.

Другою ударною справою з'їзд визнав будову Укр. Роб. Дому у Торонто. З'їзд каже, що будівля нової великої інституції ТУРФДім в Торонто є справою цілої організації, тому він рішив, щоб в місяці від 15. лютого до 15. березня перевести по цілій Канаді ударну кампанію за збіркою жертв на будову Укр. Роб. Дому в Торонто.

Що-ж до фармерів, то з'їзд запропонував Робітничо-Фармерському Видавничому Товариству, а його загальні збори затвердили, щоб "Фармерське Життя" побільшити на 8 сторін, лишаючи ту саму передплату. Одночасно з'їзд визнав потребу бурси в Едмонтоні, як також ухвалив зміцнити організаційну й освітню працю серед фармерів.

З'їзд ухвалив заснувати у Вінніпегу Центральне Бюро, а по ріжних містах спеціальні комітети, опіки над прибуваючими до Канади українськими імігрантами. Це є нова галузь праці нашої організації і її ми повинні розвинути.

Багато уваги присвятив з'їзд справі Секції Молоді та Жіночій Секції ТУРФДім і ми віримо, що в цьому році організаційна й освітня праця в цих частинах нашої організації значно поліпшиться.

Одним словом усім справам наш з'їзд присвятив багато уваги, маючи на меті піднести на найвищий ступінь що дуже корисну робітничо-фармерську організацію до 10-ої річниці її існування, яка припадає в 1928 році.

ЗЛУЧІТЬ СВОЇ СИЛИ ДОВОКОЛА ТОВАРИСТВА-УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ.

Товариші робітники й фармери! Злучіть свої сили довоккола Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім, однієї української робітничо-фармерської освітньої організації в Канаді. Лучіть у відділи й товариства у своїх місцевостях та пишуть за інформаціями чи навіть за організатором до Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім до Вінніпегу, або до Провінціальних Комітетів в Саскатуні, Едмонтоні й Торонто. Дбайте пр свою освіту, про освіту й виховання своєї молоді! Поборюйте деморалізацію, темноту, погані вчинки! Ви-

корінойте ворожечу між собою, бо з цього користають ваші паразити і доки ми будемо розбиті й неосвідомлені, доти не побачимо ні ми, ні наші діти кращого життя! Коли-ж ми об'єднаємося, візьмемося за науку й за користь для трудового суспільства працю, тоді перед нами відкриється шлях до кращого майбутнього.

Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім є однією організацією українських працюючих мас Канади, що дає про їх освіту. Воно числить вже тисячі членів, членкинь і молоді у своїх рядах, утримує десятки діточих шкіл, має десятки прекрасних інституцій, заснує Вищі Освітні Курси і робить все це для користі робітників і фармерів та їх дітей. Воно веде до злуки між робітниками й фармерами й доконало вже того, що на його з'їздах кращі представники цих двох галузів працюючої класи спільно радять над поліпшенням своєї й своїх братів долі.

Ставайте-ж членами Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім! Допомогайте втримувати його діточі школи, сплачувати довг з його будинків! Поширюйте "Українські Робітничі Вісті", "Фармерське Життя" й "Робітничо"! Піднесіть разом з нами клич: Хай живе Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім! Хай живе злука робітників і фармерів!

За Восьмий З'їзд ТУРФДім:

І. КЛИБАНОВСЬКИЙ, голова.

Т. КОБЗЕЛ, В. БОСОВИЧ, секретарі.

БУКОВИНСЬКІ ЗЛОДІЇ.

Після авересканців, параністів та йоргістів скликали братів українських лібералів краєвий конгрес в Чернівцях. Ціль конгресів одна: пустити вже раз румунське коріння в політичному життю Буковини не лише при допомозі жандармів і сігуранци, а також і при допомозі ідейного впливу, що протягом 8 літ не вдалося ні одній румунській партії.

Черновецький округ з 93 селами, з яких 72 чисто українські, вислав на конгрес усіх дієвиль-борців з графами Васильсько і Скала на чолі. Для декорачії були також представники Полжаві, Німців, Жидів, а тому, що з України не пішов ніхто, то найшли трох селян з Жучки, напояли їх горілкою, заплатили і повели їх як представників України. Президентом ліберальної краєвої організації вибрано бувшого міністра Ністора.

З промов варт згадати, що представники боярів почали дуже багато говорити щось про соціальну гармонію, про порядок та вказували на Схід. Національні меншости можуть бути певні, що коли вони будуть льояльними, то будуть користуватися повними правами, але вони мусять вже раз прийти до переконання, що треба йти покинути всякі ірредентистичні і сепаратистичні стремління й йти зі своїми бажаннями до Бухаресту, а не перед Лігу Націй або куди инде. В таких дусі говорили всі бесідники.

Видко, що причини цього не мали, бо й на Буковині селянство розуміє, що гармонію по своєму, бо почало убивати дітвич, як наприклад, знаємого аграрного шахря-дітчака з Лукавця, Богусевича, почало палити панські стирти й ліси. Що далі буде, побачимо, а що не буде ліпше, то про це под-

бають вже самі бояри на чолі з Ністором.

Хто цей пан Ністор, то Буковина знає дуже добре, але про нього узнала також ціла Румунія з недавніх дебат в румунському парламенті. 13 і 16 грудня послы Готінчан і Сбіра схарактеризували цього панка так: До війни Ністор був найбільшим габсбургським патріотом, підчас війни — шоби не попасти на фронт, — втік до Румунії, але і там ухадив дальше до австрійського конзула в Бухаресті, брав місячну платню як університетський професор, беручи в той сам час за допомоги від румунського уряду. В 1916 році дістав від румунського уряду мільонові суми на організацію румунського легіону з буковинських дезертирів, але зібрав усього 400 осіб і втік перед австрійськими військами, не бачивши фронтів. Про ці суми не хотів здати рахунків до сьогодні. По війні за протекцією Братіану зрозбився міністром Буковини і завів там таку грабінницьку господарку, що 60,000 виборців з Буковини підписали петицію, в якій жадали усунення цього грабінника і корупціонера. Одну грабінню п. Ністора, де він забрав 28 мільонів левів з воєнних відшкодувань для вдів і сиріт, мусять розглядати прокуратор, бо інакше неможливо залагодити цей скандал.

Другий стовп лібералів, митрополит Нектарій, грабитель і досі буковинський релігійний фонд та забрав особисто для себе 62 мільонів за ліси.

Оттакта характеристика самих румунських послів в парламенті і ми можемо додати тільки те, що все те виноситися на плечах буковинських українських селян. А коли вони протестують проти цього, то їх ставлять поза законом, як нельояльній "більшовицький" елемент.

ГЕТЬ СУД КЛАСОВОЇ ПІМСТІ.

У Володимирі Волинському польська шляхта судить 150 українських селян за революційну роботу, скеровану проти буржуазної Польщі. Суд над українськими селянами Волині, що його навмисне створила польська охранка, є суд не тільки проти 150 селян. Він є продовженням тієї буржуазно-шляхетської політики, яку веде з самого початку захоплення Західної України польською шляхтою та її наймити.

Польща гнітить близько 8 мільонів українських робітників і селян, як і білоруське робітництво та селянство. Увесь тягар державного бюджету польська шляхта перекадає на плечі селянства та робітництва, бо селях іздити ціла зграя посяпак, що деруть з селянина по "сім шкір", знущаються над ним.

На Західній Україні та Західній Білорусі полонізується землі польськими "осадниками", чи то іншими посяпаками,

(чи то офісерами), які вважають себе за панів, а українських та білоруських селян за невольників, що повинні вірно служити "панові". Крім цього польська шляхта нищить українські школи, громадські та культурні установи, нищить у дитячі та перешкоджає їм в пануванні. Економічне становище селян дуже тяжке, близько 80% селян живуть напівголодним життям, бо податки нищать їх до щенту.

Оці злидні, тяжкі економічно-соціальні взаємини, як і національний гніт — завершує шляхта судами та жорстокими розправами над робітниками та селянами, що обстоюють свої права. Нам ще памятна смерть Ботвіна, Гібнера, Рутковського та інших, памятна Кровава Середи в Стрию, а тут знову новий суд над 150 українськими замученими по тюрмах селянами. Польський буржуазний суд арештував 4 свідків, що не захотіли свідчити

так, як цього хотіла прокуратура — це ясно стверджує мету суда та його розправу. Польська прокуратура хоче зробити з процесу політичну справу, вимагає видати де-яких послів польського союму з комфракції.

Усе це робиться для того, щоб придушити всякий прояв будь-якого виступу в обороні трудящих мас. Щоб закрити панування на загарбаних землях, складають угоду з частиною льокайської галицько-української інтелігенції, що за облізана ладна топтати героїчну боротьбу робітників та селян за визволення саме тоді, коли польська шляхта з Пільсудським на чолі провадить терор над українськими трудящими масами. Але судом, терором, розстрілами, тюрмою, хрунівською льокайською політикою не спинити й не зламати волі робітників і селян та братерської солідарності з робітниками та селянами на Радянській Україні.

Голос тих, що сидять на ла-

ві підсудних, як і тих, що сидять за ґратами в голоді й злиднях, доходить до робітників і селян Радянського Союзу, як і до пролетарів та селян усього світу. Робітники й селяне підносять свій падкий протест проти злочину над нашими братами, до цього протесту приєднують робітники й селяне Польщі та інших країн. Доля наших братів робітників і селян по той бік Збруча не є для нас байдужою. Наші робітники та селяне хочуть мирного співжиття, працювати спокійно над розвитком своєї пролетарської держави для побудування соціалістичного господарства, але й не дозволять топтати права трудящих, що тимчасово опинилися в пазурах буржуазії. Боротьба трудящих мас, їх інтереси для нас дороги, за них ми беремося й боротимемося. Ми вимагаємо визволення політичних в'язнів, визволення 150 українських селян від суду класової помсти!

М. Левитський.

ЧОМУ СВІДОМИЙ РОБІТНИК НЕ МОЖЕ БУТИ БЕЗ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Свідомий робітник не може жити без організації, як риба без води. Його свідомість полягає якраз в основному розумінні значіння організації, яке найкраще визначається пролетарським кличем: "Пролетарі всіх країн, єднайтеся"! Бо в єдності, в злуці, в організації лежить та велика сила, що зможе побороти цілий сучасний світ визиску, кривди й насильства. Цей клич є остаточний практичний висновок глибокої марксовської науці, опертої на пізнання природних законів життя й розвитку. Як самітня деревинка серед широкого пустинного степу не в силі сама встояти супроти нагальних степових вітрів, спеки або зими, вона інде, кошельє й поволі вириває, так і людина не в силі жити повним бундним життям і розвиватися без організації.

Зате-ж багато дерев в купі, наприклад в лісі, можуть багато вкріпити в собі супроти несприятного свого природного оточення, бо одна деревинка загарбати в свої руки всі природні багатства й засоби до життя й тим самим поставити існування й розвиток цих мільонів в залежність від своїх самолюбних амбіцій?

Але чи можуть всі ці суспільні сили розвиватися при суцільній системі безпорадного визиску культурної праці мільонів пануючою класою, що вспіла загарбати в свої руки всі природні багатства й засоби до життя й тим самим поставити існування й розвиток цих мільонів в залежність від своїх самолюбних амбіцій?

Тяжко увияти собі, щоб могла жити й розвиватися така деревинка, якої корінь підгризає хробачия, спляючим тим самим приплив живих ів і кінечних деревинних соків із землі. А це тяжке подумати собі, щоб змогли розвиватися буїно всі культурно-творчі сили цього суспільного організму, з якого галапасний капітал висисає всю життєву силу, всі життєві соки. Таке суспільне дерево мусять-б занити й загинути, як що не вбється що галапасну хробачию, що загрожую його дальшому існуванню і буїному всесторонньому розвитку ворожі сили, що бивали собою досі всякий зародок нового життя й стояли на перешкоді буїному розсїкшому розростові людського духа й кращого людського життя.

Такою ворожою проти-культурною силою в людському суспільстві є повсякчасно організоване людське самолюбство або егоїзм. Цей людський егоїзм, притрийтий буржуазною філософією назвою індивідуалізму, створив для себе бога по своїй власній подобі, він створив дальше для своїх самолюбних цілей приватну власність і поставив на сторожі її своїго бога й божі закони, створені земними царями, паннами й полами.

На цьому егоїзмові або філософічному індивідуалізмові оснуеться вся сучасна буржуазна ідеологія з її класичами необмеженої свободи індивідуала або одиначі й особистої приватної власності, дарма, що така необмежена особиста свобода й приватна власність обмежує або й зовсім унеможливує не то свободу але й саме існування мільонів інших людських одинач, позбавле-

них приватної власности, а з нею і особистої свободи. Ігноруючи зовсім відвічні закони природи, що їх відкрила наука і яким підлягає немінуче життя людей й людських колективів, а ставлячи на місце природних законів — так звані "божі" закони, створені пануючою класою й подиктовані їй самолюбними змаганнями закріпити раз на все вигідні для себе умовини життя, ця класичасна пануюча клася все стояла й стоїть воперек шляху культурного розвитку людського суспільства.

Щож означає собою цей "культурний розвиток людства"? Нічого іншого, як розвиток усіх творчих сил, захованих в цілому людському суспільстві і співчуттях тих сил у творчому процесі людської культури й кращого людського життя.

Але чи можуть всі ці суспільні сили розвиватися при суцільній системі безпорадного визиску культурної праці мільонів пануючою класою, що вспіла загарбати в свої руки всі природні багатства й засоби до життя й тим самим поставити існування й розвиток цих мільонів в залежність від своїх самолюбних амбіцій?

Тяжко увияти собі, щоб могла жити й розвиватися така деревинка, якої корінь підгризає хробачия, спляючим тим самим приплив живих ів і кінечних деревинних соків із землі. А це тяжке подумати собі, щоб змогли розвиватися буїно всі культурно-творчі сили цього суспільного організму, з якого галапасний капітал висисає всю життєву силу, всі життєві соки. Таке суспільне дерево мусять-б занити й загинути, як що не вбється що галапасну хробачию, що загрожую його дальшому існуванню і буїному всесторонньому розвитку ворожі сили, що бивали собою досі всякий зародок нового життя й стояли на перешкоді буїному розсїкшому розростові людського духа й кращого людського життя.

Такою ворожою проти-культурною силою в людському суспільстві є повсякчасно організоване людське самолюбство або егоїзм. Цей людський егоїзм, притрийтий буржуазною філософією назвою індивідуалізму, створив для себе бога по своїй власній подобі, він створив дальше для своїх самолюбних цілей приватну власність і поставив на сторожі її своїго бога й божі закони, створені земними царями, паннами й полами.

На цьому егоїзмові або філософічному індивідуалізмові оснуеться вся сучасна буржуазна ідеологія з її класичами необмеженої свободи індивідуала або одиначі й особистої приватної власності, дарма, що така необмежена особиста свобода й приватна власність обмежує або й зовсім унеможливує не то свободу але й саме існування мільонів інших людських одинач, позбавле-

несвідоміші й найбільш індивідуальні досі маси працюючих здригаються перед страшним обличчям потворного ящура — панського егоїзму і пізнають, що їм остає тільки два виходи: згинуть в жорстоких пазурах цього потвора, або боротись з ним. Але боротись з організованим егоїзмом можна тільки через організацію всіх сил працюючих мас.

І ми зрозуміємо, чому свідомий робітник не хоче й не може жити без організації. Не тільки те, але він відчуває непоборне бажання організувати це й ті розпорощені сили пролетарів, що блукають в темряві досі й не знають, як їм вийти з неї на денне світло й як їм ратувати себе перед вискасленими зубами цього потворного егоїзму.

З'організування й освідчення цих мас це найбільше чергове завдання класово свідомого й з'організованого робітництва!

Льотомирський.

"СНЕП ШАТС".

ЩЕ ПРО ХОРИХ.

На днях сказав мені секретар відділу Р.З.Т., щоб я прибув на засідання заряду.

— Я-ж не є членом заряду! — То нічого. Ти повинен прийти та побачити й почути все, що там буде.

— Це для мене не дуже важне.

— Чому не важне? — Бо це справа хорих і то все.

— Гм! Ти лише бачиш членів і членкинь ТУРФДім та часом так драгнеш, що може вони й не заслужали собі на таке, а про щось таке, що таки треба драгнути й направити, то ти собі байдуже.

Але це мильне поняття. Я ніколи не міпая того, хто собі на це не заслужив, ані нікого не закряваю, а все, що знаю викладаю перед всіх. Тим самим я допомагаю усувати злі сторони в наших організаціях і тим самим я випробуюю наших товаришів і товаришок, чи вони вже настільки свідомі, щоб могли холоднокровно прийняти товариську критику. Цим самим ми викорнюємо зі своїх ряків все лихе а заводимо все добре та корисне для нас самих і наших організацій.

Чого я не догляну, а мені звернути на це увагу, то за це я вдячний.

Наради вже були в повнім русі.

— Я думаю, — говорила товаришка, — що ця апликація о запомогу повинна бути відкинена. Як-ж воно так може бути, що хора сама принесла апликацію і свідчить, що вона вже здорова, а лікар назначив їй слабувати ще два дні. Бо сьогодні маємо 6-го, вона сьогодні була тут, а на апликації стоїть, що вона була хора до 8-го.

— А що ви на це? — питав голова другого опікуна.

— Я те саме, але...

— Що "але"?

— Хочу жити з людьми в згоді...

— Коли будете крутити, то це значить в згоді? — відізвався позіхаючі секретар.

— А он та товаришка вже взяла апликацію. А перед моєю жінкою вже давно говорила, що мусять йти на операцію. По трох місяцях побачимо!

— Жінка треба приймати лише на половину запомогу, а ніколи на цілу запомогу.

— І я так само кажу. Воно, примром так: платити чоловік і жінка свої вклади протягом року, то це виходить дваїцять і чотири доларя. Отже, шоби ті гроші, або ще й більше відобрати, то жінка зробіться хорою на кілька тижнів і вже є і за минуле і на будуче. А жінці що бути хорою?

— Що ви плетете такі дурниці?

— Ви не вірите, а я таки скажу, що воно так трапляється. А це не буде, а руйнує нашу організацію. Богатіох використовують нашу спільну касу не правильно. На це треба добре зауважати!

Драпака.

ПІДСУМКИ СТРАЙКУ АНГЛІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ.

З кожної пролетарської активності, як-би вона не скінчилася, ми вчимося для майбутньої боротьби. І з рухів, що кіплять перемогою наших противників, ми вчимося, а саме, як уникати помилок, що їх робили переможені робітники. Так теж рік маєтеся й з англійським страйком. Буржуазія англійська перемогла англійських робітників, робітники однак не побиті, вони тільки хвилево відкинені взад, а зі своєї поразки вони, а разом з ними гірники по цілому світі та цілий міжнародний пролетарят, вчаться як у майбутньому не слід вести страйків, коли вони мають мати успіх.

Сумерки англійського капіталізму.

Страйк англійських майнерів, що тривав 7 місяців, це одна з тих подій, що виявляють упадок англійського капіталізму, який почався після війни. Як у швейцарії, так і англійський капітал змагається рятувати свою позицію коштом робітників. До цього він ще в прикритому положенні, як капіталізм інших держав. Бо його продукційний апарат перестарілий, його капіталісти не є організовані в сильних центральних організаціях, як наприклад, в Німеччині. Там нема ще сильної концентрації капіталу. Основні сили англійського капіталізму захищені. Англійські капіталісти трапляють міжнародні ринки. На останній імперіальній конференції побідили домінії, що здобули більшу самостійність, та тим самим можливість до дальшої незалежності. Канада явно виявила свої американські симпатії, які тільки були висловом її більшого економічного зв'язку з Америкою, що випихає Англію.

Застій в англійській індустрії.

Китайські революціонери загрожують позиції англійського капіталізму в Китаю, що був колись базою англійського імперіалізму. Наслідком упрощення колоній і доміній продукційна база Англії зменшена; через те англійські капіталісти не можуть платити окремим преміям англійським робітникам в краю, вони не можуть держати на своїх услугах армії, утвореної з робітничої аристократії, що вони її досі годували з великих зисків із колоній. Тим то й загострюється класова боротьба в Англії в останніх часах.

Наслідки майнерського страйку для англійського капіталізму, якого гегемонія була вже в останніх роках захитана, величезні. Недобір торговельного бізнесу (надвизка імпорту) зріс, державний бюджет кіпцяється дефіцитом. Страйк майнерів спричинив застій у другій промисловій галузці; з цього зиска конкуренти Англії на світовому ринку. Через страйк Англія втратила біля 500 мільйонів фунтів стерлінгів. Її експорт зменшився на 12 процент, її продукція зазіла на 42 процент, отже майже на половину, її продукція сталі на 32 процент, її будова кораблів упала до 3/4 продукції. Наслідком цього збільшилась і безробіття. Страйк майнерів зв'язав руки англійським імперіалістам, через те вони й не могли натискати ні на Китай, ні на С.Р.С.Р., через те вони й не були в силі користати з умови, що її підписала Німеччина в Льюкарно.

Зрада лідерів трейд-юній.

Англійська буржуазія розпочала наступ проти робітників, перш за все проти майнерів. Промисловість гірнична, а головне копальні вугля, це заводи, що працюють зовсім на старий спосіб; вони ще не модернізовані, технічний апарат ще не відновлений. Тому й Англія не може конкурувати на світовому ринку.

Англійська буржуазія мусіла-б, отже, щоб мотти конкурувати, зменшити кошти продукції, коли-б вона не хотіла

допустити до зменшення своїх зисків. А це вона хотіла досягнути шляхом зменшення зарплати робітникам, а не шляхом технічного поступу, що викликав-би подешевління продукційних коштів. Задля цього застрайкували англійські майнери.

Однак не було солідарності у других англійських робітників, не було теж поширення страйку в міжнародному масштабі. А вина в цьому опортуністичної Генеральної Ради англійських трейд-юній, що не хотіла зрадити буржуазії, а за те зрадила своїх членів і класових товаришів. Вона тому й не організувала достаточного міжнародного матеріального доходу, тому й не робила перешкоди дозовозі вугля з других країн.

Подібну роллю відгравали Американська Федерация Праці і інтернаціонал майнерів, що не підняли ніяких кроків, щоб унеможливити довіз вугля з других країн. Тим то вони продовжали далі свою опортуністичну політику, що мала за мету ослаблення класових ріжниць і антагонізмів. Лише робітники в С.Р.С.Р. та комуністичній партії других країн підтримували страйкерів усіма силами; вони й вислали матеріальну поміч, але для перекоздування дозовозі вугля не хватало у них сил.

Слід теж зазначити похибки, які поробили провідники англійських майнерів Кук і Сміт. Їх становище було хитке, через те вони викликали замішання й непорозуміння між майнерами. А головне їх похибкою було те, що вони, як це вони заявляли, не вели страйку проти цілої класи капіталістів, а тільки проти вуглевих королів. Вони ослабляли боротьбу через те, що вони зверталися до уряду з проською о посередництві, наче-то уряд не був речником буржуазії, а якоюсь безпартійною інстанцією.

Революціонування англійського пролетаріату.

З цього страйку англійські робітники багато навчилися. Вони, що їхні голови наповнені були фразами про "гармонію" клас, втратили віру в демократію, бо побачили, як протягом страйку - "демократія" йшла проти робітників, на користь вуглевих магнатів. Вони переконалися, що демократія кіпцяється і для Болдвина, а коли ходити про його кішню, тоді він не лякається післати військ проти страйкерів.

З другого боку вони переконалися на власній шкурі, яких то приятелів вони мають в особах провідників трейд-юній. На них англійські робітники не можуть рахувати, лише на свої власні сили. В майбутній боротьбі, для якої страйк майнерів був початком, мусять робітники мати це на увазі. А на страйк майнерів бадьорий. Це показали нам останні вибори до громадських рад в Англії, в яких ліві робітничі кандидати мали великий успіх.

Розумне поведіння Компартії Англії, її безоглядне поширення страйкерів в їхній боротьбі, позискало до неї симпатії робітників, збільшило число читачів її преси та піднесло її вплив серед робітників.

В Англії настає час наступу капіталу на пролетарят, який вже в Німеччині триває довгий час. Капітал захищений у своїх основах передеду ту саму тактику, що й німецький. Концентрація (об'єднання) заводів, раціоналізування (технічні реформи), а перш за все продовжування робітничого дня праці і скорочування зарплати платні — оце програма англійського капіталу. Англійський робітник мусить відбитися цим наступом і перейти до протиступу. Наступ пролетаріату не сміє обмежуватися на економічній боротьбі. Боротьба мусить прийняти політичний характер. Тоді може англійський пролетарят побідити.

І. Сокира.

На спільній товариській вечірці організовані українські робітники в Монреалі прощають т. І. Ю. Кулика й т. Ку. Л. Понтек перед їх виїздом на Радянську Україну.

ПРАЦАЛЬНА ВЕЧІРКА.

Дня 3. січня 1927 року відбулась в Принц Артур салі в Монреалі працальна вечірка з нагоди виїзду на Радянську Україну бувшого представника С.Р.С.Р. в Канаді, т. І. Ю. Кулика й т. Ку. Л. Понтека.

Про цей виїзд довідались ми офіційно шойно 2. січня; то ми багато наших членів не знали про цю вечірку, бо не можна було їх завчасу повідомити. Все-ж таки ми старались повідомити одні других, а головне заряди всіх організацій, і завдяки цьому на вечірці виступали промовці з працальних промовами від усіх російських та українських робітничих організацій міста Монреалю. На вечірці запрошено нового представника С.Р.С.Р., т. Геруса і секретаря, т. Буравцева з його дружиною. Вечірку відкрито відвідуванням "Інтернаціоналу", а за цим відбувалися промови товаришок М. Кобернік і А. Гець, і товариш Карвацького, Яворського, Кривенка, Т. Бойчука, Чарнуцького, Ривенка й Винокурова. Усі промови з черги, а головне українські, просили передавати гарячі привітання робітничу й селянству С.Р.С.Р. і ширі просьбу до рад. уряду, щоб не забував за українські землі, окуповані Польщею й Румунією, в яких шаліє зараз страшний скаженний терор над безборонним українським населенням.

Усі промови висловлювали жаль, що з виїздом т. І. Ю. Кулика й т. Ку. Л. Понтека українське робітництво в Канаді трапляє своїх найкращих друзів.

Як шире т. Кулик і т. Ку. Л. Понтек помагали нам у всьому, може посвідчити хоч-би цей примір, що коли нам треба було малювати куртину і ми наміряли наймити маляра (за соленою платою), тоді т. Кулик самий охоче піднявся цієї роботи і намалював нам не одну, а дві куртини, які не коштували нас нічого. Тов. Кулик приходив цілими тижнями до нашого льокалю кожного вечера, наставляв на себе "оверголіз" і працював по кілька годин ввечерю.

Цікаво було-б почути, чи хоч одні з петлюрівських чи петрушевичівських представників або міністрів зробив-би щось подібного, чи пани Назаруки, Бачинські, Мишуги й інші подібні надягнули-б на себе "оверголіз" й працювали-б разом з робітниками Де-ж там, вони за великі пани до цього.

Не менш шире помагала т. Кулик на просвітньому полі, старалась побільшити наше знання, яке нам так дуже трудно здобути. Шира подяка робітникам ума й першим офіційним представникам Рад. України в Канаді!

Після працальних промов зазначили товаришок і товаришів промовляв т. Кулик і він дякував українському робітництву, зорганізованому в ТУРФ-

Дім, за його шире відношення й моральну піддержку першого представника Рад. України в Канаді.

Він прирік сповнити всі бажання канадського українського робітництва, передати його привітання українському селянству й робітництву, а відносно поневолених земель Західної України він заявив, що скоро лише робітництво й селянство окупованих земель повстане масово проти своїх гнобителів, то Радянська Україна доложить всіх старань, щоб прийти з поміччю своїм братам. Грімі оплески були відповіддю на його заяву.

Опісля промовляли ще т. Кулик і теперішній представник С.Р.С.Р., т. Герус.

Вечірку закінчено відвідуванням "Інтернаціоналу". Прошачуючись з нами всіми т. І. Ю. Кулик і т. Ку. Л. Понтек в 1-ій годі по півночі опустилися салю.

В четвер, в 6-ій годині вечера багато товаришів і товаришок, як також і симпатиків, зішлись на спіларську стадію, щоб в останнє попрощатися з нашими дорогими товаришами, т. І. Ю. Куликом і т. Ку. Л. Понтеком.

Щасливої вам дороги, незабутні Товариші! Ви були першими гостями з нової вільної Рад. України на канадській землі, ви боролись і в цій боротьбі вийшли побідниками. Тому і ми пририкаємо, що ми будемо боротись тут доти, доки не вирвемося з лабет капіталістичної неволі!

Ю. Вараниця.

ДЕЩО З МОДЕРНОЇ МЕДИЦИНИ.

(Стаття Др. Мегаса для "Укр. Роб. Вістей")

Америка, затвердження (запір) і пожива.

Цим разом хочу висказати свої гадки про затвердження (запір), — по англійськи Constipation. Запір є одним з найчастіших недомог серед жителів Америки. На запір терплять діти, жінки, дівчата й мужчини, а річ дуже дивна, що особливо серед наших людей дуже мало звертається увагу на це серйозне недомогання. Серйозність його лежить не так в самім затвердженні, як в тім, що запір спричиняє цілий ряд других недуг тіла й ума, про які хороми й не смілось. Коли говорю про затвердження, то маю на увазі хронічний, довгочасний запір, який є далеко більше шкідливий і небезпечний, чим гострий запір.

Замітною річчю є факт, що в Америці хронічне затвердження кишок, сершеві й ниркові недуги є далеко частіші, після статистики великих, асекраційних компаній, чим в Європі. Причина тих зростаючих недомогань лежить в тому, що ціле індустріальне життя Америки, як і взагалі так звана американська цивілізація що-раз більше відбігає від природних способів життя, їди, ночі, спання і т. ин., а ціле наше життя й людський організм змушені підчинитись машинній свиставці, всемогутньому

доларові, та інтересам великих мільйонів компаній, які знають людину більше як номер, а не як чоловіка. Це все змушує нас жити штучно, а не природно.

Також іда в Америці підпорядкована машинному життю робітника. Він мусить їсти скорше і їсти сконцентровану (тяжку) поживу. До таких тяжких пожив належить головно м'ясо й цукор. Дуже часто робітник змушений їсти зимну їду та попивати зимну каву.

Желудок далеко поволіше робить, коли їдаємо в нього зимну поживу. Дуже часто робітник їсть одне й те саме що дня. Желудок цього не любить і виділяє шораз менше травлячих соків. Машинова робота вимагає від робітника постійної уваги, навіть коли природа вимагає вийти на сторону.

Машинна перша. Машинна це дороговістність, людина нічого. Машинна дорога — робітник демушній. Чорнороб в Америці примушений їсти не тоді, коли він хоче, але тоді, коли машинна свиставка йому скаже.

Всі ці причини з'окрема або разом спричиняють найчастіше т. зв. хронічне затвердження або запір, який по часі ушкоджує нормальні функції шлунку тіла й його ріжнородних частин.

Кожна людина повинна йти на сторону нормально раз або два рази на день. Застій калу

в кишках на кілька днів або через довгий період часу спричинює цілий ряд других недомогань, тоб-то біль голови, запалення сліпої кишки, печінки, жовчового піхура, катар жовудка, носа, нестривання, нервовість і т. д.

Ціла кровоносна система терпить від хронічного затвердження, якого трійло переходить з кишок поступено до загальної циркуляції крові. Дальшими результатами затвердження є загальне ослаблення, нечистий язик і рот, гемороїди, ріжнородні болішки в кишках, витворювання газів в жолудку, брак апетиту, нервовий розстрій, ниркові слабости, ослаблення серця.

Лічення затвердження.

1. Відповідна пожива є першим і найважливішим ліком на затвердження. Ранками перед сніданням треба пити багато води. Пиття багато води під час їди може бути шкідливим. Люде, що терплять на серцеві недуги й загальну спухлину (дропку) не повинні пити багато води. Пожива, яка має найбільше в собі ляскативні природних, включає такі поживні средства: славки, фіги, ріжнородні овочі (крім бананів), овочеві соки, всяка свіжа огорожина й зеленнина, ціле зерно пшениці, грис і ціле зерно ячменю, кукурудзи і т. д.

Пожива, яка може спричинити запір, є ось яка: варене молоко, риж, питльована мукка, кукурудзяний крохмаль (corn-starch), білок з яйця, печене м'ясо. Ляскативний ефект

мають ось які поживи: пчільний мід, моляси, яблука, грушки, помаранчі, фіги, маслянка, квасне молоко, капуста, варена ціла пшениця.

2. Другою важною річчю в поборованні хронічного затвердження це плекання привички випорожнювати кишки навіть тоді, коли нам не хочеться йти на сторону. Хорій на затвердження повинен йти що рання на сторону без огляду на це, чи природа кличе його, чи ні. В той спосіб терплячий на затвердження привчить свої кишки регулярно у випорожнюванні точно що дня.

3. Масаж живота й кишок через 15 до 20 минут що ранка, помастивши живіт наперед оливою також помагає в поборованні затвердження.

Масаж повинен зачинатись з правого боку живота опісля на попереку в ліву сторону через пупець, а далі до гори в долину по лівій стороні вздовж відходової кишки. Коли масаж неможливий, фарадична електрика часто помагає.

4. Медичне лічення затвердження повинно бути осторожне й не часто уживане, бо ніщо так не псує нормальну функцію кишок, як гострі пургативи. З гострих пургативів найлучші є: каскара, льоїна, подофіліна, фенофталіна. Уживання нафтового товщу (liquid petrolatum) є також дуже добре средство проти затвердження. Ляскативні ліки взагалі, коли уживані довгий час, спричиняють ще більше затвердження пізніше, бо припривчають кишки до лічництва. Уживання теплої води до виполікування відходової кишки є часто помічне.

Загальне затроювання цілого тіла із затвердження є часто спричинене, коли їмо за багато протеїн, тоб-то м'яса й м'ясних потрав, які витворюють у великій кишці ріжнородні отруйні елементи. Славний російський бактеріолог Леваченко радив в таких случаях пити багато квасного молока. Після його теорії квасне молоко убиває всякого рода шкідливі мікроби в кишках. Цей факт толкує нам довготривалість людей, які живуть переважно свіжою й вареною яриною і молоком, і то квасним молоком і разом з тим, як болгарські селяне, де живе найбільший процент "столітніх юнаків".

Др. О. Мегас.
Kitchen Block,
Edmonton, Alta.

ВИЯСНЕННЯ ПОМИЛКИ ЛИСТОПЕДОВОГО КОМПЕТУ.

Вислаючи звіт Листопадового Комітету для поквитовання грошей в пресі, зайшла помилка через те, що не зазначено приходу з балю. Помимо того, подана сума являється правильною, коли взяти на увагу прихід зі згаданого балю і кошти переказки, що коштували \$1.10.

Ю. Елендук.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомяється всіх членів молодшого відділу Секції Молоді в Вінпегу, що в неділю, 23-го січня в годині 10.30 перед полуднем відбудуться збори, на котрих будуть обговорюватись організаційні справи. Всі члени й членкині повинні обовязково бути присутніми на цих зборах. Нових членів радо вітаємо.

Тож приходіть на збори на означений час.

Заряд.

ВЕЛИКА НОВИНА!

Як це ніколи, Владивант "Новий Світ" видало дуже цінну книжку якою є великий

Найкращі науки ілюстрації небесних тіл (другий світ); багато з робітничого руху й класової боротьби; з часів революції на Україні і за кордоном; фотографії історичних Петуковичів; фотографії історичного епопеального фільму "Тарас Шевченко" і багато, дуже багато наукових образків.

Це є одиний найбільший робітничо-фермерський науковий календар і одиний найбільше прекрасний ілюстрований в цій Америці!

Новіше календарію "Нового Світа", сторінка стінного календаря; календар означування дат в тиждні від 1801 до 1980 року; 365 днів зложених з подій канадської і світової історії; головні історичні події в українській історії; головні події в історії римо-католицької церкви.

Твори найкращих українських сучасних пролетарських поетів та письменників; Начекр історії Канади і Домінії Канади; Історичні нариси про Радянський Союз; Про походження людини; Парижські комунари і нові мученики капіталізму; Планування терору в країні Пласудського і Румунії і великий ілюстрований розділ для розради і багато иншого цінного матеріалу.

Ви поширите своє знання, коли купите собі цей цінний календар. Зможете дати лекції і бути добрим бесідником, якщо тільки використаете гарні наукові статті. Тут маєте найкращий для конспектів робітничо-фермерський декламатор і багато других корисних річей.

Купуйте нині, бо наклад малий!
Ціна 40 ц.; 6 — \$2.00; 12 — \$3.75;
25 — \$7.50; 50 — \$14.00.

Адресуйте так:

NOWYJ SWIT
Box 1092 — — Montreal, Que.

ЗБАГАТИТЬ СВОЮ БІБЛІОТЕКУ НОВОЮ КНИЖКОЮ

на яку так довго всі чекали. Наші читачі і читачки дуже люблять читати спогоди з революції і громадянської війни на Україні не тільки тому, що вони цікаві, але й тому, що в них описані всі події правдиво. Великою популярністю тішається спогоди пролетарського письменника М. Ірчана. Майже нема вже такої хати, де не читали-б першого том спогодів т. Ірчана "ТРАГЕДИЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ", а ось недавно окремою книжкою, вийшов другий том, що зветься

В БУРЯНАХ

В незвичайно гарній і зрозумілій для всіх формі, т. Ірчан описує в цій книжці великі революційні події на Україні в 1920 році. На Радянській Україні появилося досі на що книжку чимало прихильних рецензій, де зазначено, що "В БУРЯНАХ" читається з великим зацікавленням не як спогоди, а як літературний твір.

Спішіть з замовленнями! Книжка видана на гарному папері і має 192 сторінок друку. Весь дохід з розпродажі цієї книжки призначений на будову Українського Робітничого Дому в Торонто, Онт.

ЦІНА КНИЖКИ ВЖЕ З ОПЛАТОЮ ПЕРЕСИЛКИ ТІЛЬКП 50 ЦЕНТІВ.

Секретарі всіх робітничих організацій, головню відділів ТУРФДіи повинні замовляти більшу кількість цієї цінної книжки.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

